



Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

4

TRY HØJSKOLES ÅRSSKRIFT

1953



UDGIVET AF ELEVFORENINGEN

1953

Statens pædagogiske Studiensamling
København



TRY HØJSKOLES ÅRSSKRIFT

1953



UDGIVET AF ELEVFORENINGEN

1953

Er tiden løbet fra os?

„Følg ej med strømmen, men følg med tiden,
hvis du vil holde dig ung i striden.
Kan strømmen ta' dig, da vil den sluge dig,
går tiden fra dig, kan den ej bruge dig.“

Disse linier af Hostrup har vel bud til ethvert slægtled, men ikke mindst til vort, hvor „tiderne“ giver anledning til mange klager og bekymringer.

Men hvad er *tid* i grunden?

Ja, tid kan være et begreb og en målestok, vi har dannet os ud fra himmellegemernes gang: i et døgn drejer jorden sig en gang om sig selv; på et år farer jorden en gang rundt om solen o. s. v.

Alt det er meget rigtigt; men det siger ikke noget om, hvad tiden egentlig er. Og ret beset er tiden vel ingenting i sig selv.

Men når vi taler om „tiderne“, mener vi da også noget helt andet.

Så taler vi om gode og dårlige tider, om lyse og mørke tider eller om milde eller strenge tider.

Men disse talemåder har intet med tiden som astronomisk begreb at gøre. De udtrykker faktisk de kår, vi mennesker skaber for os selv og for hinanden.

Er tiderne „gode“, så skyldes det ikke tegn i sol og måne; men at vi mennesker indretter os fornuftigt og udnytter naturen og dens kræfter.

Er tiderne „dårlige“, skyldes det heller ikke naturforhold; men at vi er for lidt dygtige eller gør tingene unødigt besværlige for hinanden.

Krig og andre former for onde og strenge tider skyldes jo heller ikke naturkatastrofer eller klodernes spil med menneskeskæbner.

Vi mennesker må også gå ind under ansvaret her og ikke nøjes med at skælde ud over de uansvarlige „tider“.

At der så kan komme naturkatastrofer i form af jordskælv, vulkanudbrud, oversvømmelser o. l., som kan kuldkaste vore beregninger og ødelægge vore stolte værker, de minder os om, at „vor egen magt den er kun svag“, når det kommer til stykket.

Men ret beset er tiden ingenting. Den er kun det, vi mennesker fylder den med af begivenheder, ting og tanker.

Vi kan udnytte de forhåndenværende muligheder — og gøre det godt eller dårligt.

De gamle ægyptere skabte en kultur af rang ved at udnytte Nilens oversvømmelser. Andre floddale i Afrika bød på tilsvarende muligheder; men der skabtes kun een kultur, der frembragte både pyramider og skrifttegn — den ægyptiske.

Og når den ægyptiske kultur senere blegnede og sank, skyldes det næppe, at Nilens kulturmuligheder svigtede. Snarere at ægypterne svigtede, d. v. s. tænkte mere på at nyde end på at yde.

Ja, mon ikke historiens bølgegang med dens op — ned netop især grunder sig på disse to ord: at yde og at nyde.

De tider, vi ofte giver skyld for så meget, har vi derfor også hovedansvaret for.

Det gælder også vor egen omstridte tid.

Den er materialistisk, siger vi. De materielle goder sættes i højsædet. Teknikken og farten beundres. Maskinerne aflaster menneskeligt slid. På kortere og kortere tid kan de nødvendigeste ting til livets opretholdelse frembringes. Alt i alt skulle man derfor tro, der måtte kunne blive mere tid til rådighed til personlig udvikling: til at læse, samtale, tænke, være noget for dem, man holder af — kort sagt: til at leve.

Og så er det jo netop her, det brænder på.

Aldrig har tiden været så forjaget som vor, og vi kan let finde syndebukke derfor og årsager dertil: teknikken kræver tempo, for „toget venter ikke“, og „kontoret lukker klokken 5“, og der er så meget, der kalder på vor tid og opmærksomhed, så vi netop ikke får tid til at leve.

Men hvad nytter det så, vi kommer frem med lyntogs- og jefart, hvis vi glemmer, hvad vi jager efter og haster imod.

Som pastor Bartholdy på sin drastiske måde har sagt: „Det går med nutidsfart til helvede!“

Jo, vi bør vist af og til standse op i farten, og mens vi trækker vejret tænke lidt mere over livets mål og mening.

Ser vi på vor tids kulturelle stade, kan det også nok mane til eftertanke. Civilisationen går sin sejrsgang over land og by. Vi hører den samme radio, ser de samme film og bliver ens og pæne i tøjet, og vi skal da kun være glade for, at alle er pænt klædt.

Men alt dette hører dog kun til kulturens *ydersider*, er netop civilisation.

Den personlige kultur, som er udtryk for rodfæstethed og bundethed til arv fra svundne slægter, forflygtiges. Men den samme personlige kultur, hvor den findes, er jo ikke begrænset til dem, der bærer flip eller har en eksamenstitel, ja findes måske langt fra altid sammen med disse fine ting. Den kan findes hos greven som hos daglejeren og hos bonden såvel som hos videnskabsmanden, for her er noget med „lige værdighed i borg og hytte“.

Religiøst har vor tid også sit præg. Der er stadig en gammel from kristelighed at finde; der er teologiske spidsfindighedsdiskussioner; der er bevidst kristendomsfjendskab, og der er tilsyneladende en udbredt ligegyldighed overfor religion og kristendom.

Men det er vist et tidens tegn, at yderliggående religiøse bevægelser har en ikke ringe jordbund, f. eks. Jehovas Vidner. Det synes, som mange foretrækker det underlige fremfor det forunderlige.

Og ser vi endelig på højskolens stilling i tiden, peger alt det nævnte hen mod et behov for en folkehøjskole som aldrig før, at vi må komme til at præge vor tid som sande og hele mennesker.

Men det forfærdelige er, at så få føler dette behov som det første fornødne.

Det med livets mål, mening og indhold får være, til man „får bedre tid“, og så gør man tiden, jaget, fremskridtet og bekvemmelighederne til sine afguder og glemmer at leve.

En plante og et dyr kan godt klare livet ved bare at vokse og udvikle sig fysiologisk. Det kan vi mennesker heller ikke lade hånt om; men hvis *det* bliver vor målestok, bliver vort liv kun det at eksistere, og det kan ikke være målet for den skabning, vi som kristne tør tro på er skabt i Guds billede.

Adolf Hitler fortæller i „Min kamp“, at da han var ung, havde det bedrøvet ham, at han var født „i en tid, der øjensynlig kun rejste

æresporte for kræmmere eller embedsmænd". Men da kom den første verdenskrig, og så blev der atter mulighed for at øve stordåd. Derfor kom krigen som en befrielse. „Jeg skammer mig heller ikke nu ved at tilstå, at jeg — sank på knæ og takkede himlen af fuldt hjerte, fordi den skænkede mig den lykke at få lov til at opleve denne tid".

Sådan lyder Hitlers egne ord, og trods al deres uhyggelighed, skal jeg ikke nægte, at „tiderne", som historien beretter os om, tilsyneladende kalder denne eller hin skikkelse frem, så den — på godt og ondt — kommer til at tegne sig på verdenshistoriens blade.

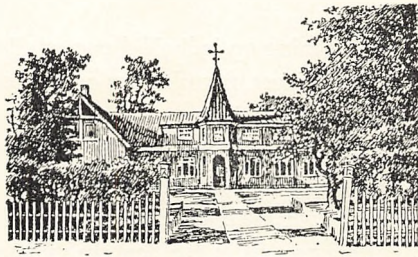
Men der er nu alligevel et helt andet perspektiv og budskab i Holger Drachmanns ord, når han et sted siger: „Enhver tid er god nok til at gøre noget godt i".

I sommeren 1953 blev mindeparken for hedens opdyrkere indviet i Kongenshus. Jeg så den en måneds tid efter og blev betaget af det storladne i anlægget og i den dåd, der lå forud hos hedens pionerer.

Men da jeg stod på festpladsen og så de mange mindsten rundt om, lagde jeg mærke til, at det ikke var alle stenene, der bar inskription, og da slog det mig: Der er endnu mindsten at rejse og plads til navne at hugge deri! Der er stadig dåd at øve, og der er stadig en tid at præge og give indhold, for „Enhver tid er god nok til at gøre noget godt i".

Og har vi det for øje, da løber tiden ikke fra os, og vore jammerklager over „tiderne" kan spares, for tiden bliver, hvad vi fylder den med.

P. Sejlund Sørensen.



Gud sælger alle Goder -

Italieneren Leonardo da Vinci hører til een af Verdens største Malere. Vi kender alle Gengivelsen af hans berømte Maleri Mona Lisa — Damen med det gaadefulde Smil. Men han var ikke alene en stor Maler, han var ogsaa Billedhugger, Arkitekt, Ingeniør, Matematiker o. s. v. — en Altmuligmand og langt forud for sin Tid. Vi har endnu hans Tegninger til en Flyvemaskine — Hundreder af Aar før vi fik den. Der har nylig været en Udstilling i København af hans Modeller, og det var et helt Eventyr for de københavnske Drengene at komme ind at prøve hans Pumpemaskiner, Turbiner, Svæveplaner o. s. v., for de fik Lov til at eksperimentere med dem.

Han var ogsaa Filosof, og vi har en Del af hans Sentenser, der har en helt ordsproglig Karakter. Een af dem lyder saaledes: Gud sælger alle Goder — deres Pris er Møje. Naar Leonardo taler om Møje, tror jeg, at det skal tages i en noget anden Betydning, end vi almindeligvis tager Ordet. Vi vil gerne forbinde det med noget, der er tungt og træls. Det er saa møjsommeligt, siger vi. For Leonardo var det noget med Arbejde — noget med, at man skulde „hænge i“ — eller maaske bedre: et trofast Arbejde.

Gud sælger alle Goder — men de koster noget. Præsten, Peder Rørdam i Lyngby, sagde engang: Gud velsigner aldrig Nuller. Der fortælles, at denne Udtalelse var med til, at han vandt Handelskongen Tietgens Venskab. Tietgen vidste nok, at der i det mindste skulde et Ertal foran Nullerne, hvis de skulde have Værdi, og Pastor Rørdam vidste, at skulde man have Guds Velsignelse, var det ikke nok, at man lagde Hænderne i Skødet, for at den kunde dale ned til een, men at den krævede Vilje til at naa ind til den.

Jeg husker en gammel Prædiken, som jeg har hørt for mange Aar siden. Den begyndte saaledes: Gud kan gøre dig fattig som Job i

een Time, men een Ting kan Gud ikke, han kan ikke tage dit Hjerter, det maa du selv give ham.

Hvorfor? Gud har givet Mennesket en fri Vilje til at vælge, netop fordi vi er skabt efter Guds Billede. Du kan sige ja, og du kan sige nej, men du har dit Ansvar. Der fortælles om Lars Hansen fra Vildbjerg, der var Indremissionær og Kolportør, at naar han kom ind til en By, holdt han Møde om Aftenen, og om Dagen gik han paa Husbesøg. Saa kom han da ogsaa en Formiddag ind i Byens fugtige Klub, Skræderhuset, hvor fire svage Viljer slog Tiden ihjel med Kaffe-puncher og Firkort — rigtig et Sted for Lars. „Ka a sæl jer et bette Hefte?“ „Nej —“ „Mo a syng en bette Sang for jer?“ „Nej“. „Mo a da be en bette Bøn for jer?“ „De ka vi siel!“ Da glimtede der et lystigt Blik i Lars' gode Øjne, og det kom rapt: „Mo a hør?“

Lars Hansen forstod, at til at bede en Bøn skulde der en Vilje til, og det kunde være rart at faa den Vilje kaldt frem hos de stakkels Mennesker, der sad her. „Mo a hør jer Bøn!“ — De kunde jo selv!

Der fortælles om Vilhelm Birkedal, da han kom til Ryslinge, forargede han de gode Ryslingeboere ved i en Prædiken at sige: „Alle jeres gode Gerninger slaar Gud en tyk Streg over“.

Een af Ryslingeboerne kom da til Chr. Kold, der var Huslærer i Præstegaarden, og sagde: „Det er da en mærkelig Præst, vi har faaet. Nu maa vi ikke engang give Fattigfolk en Pot Sødme!“

„Jo, saamænd maa I saa“, — sagde Kold — „men han vil sige til jer, at det kommer I ikke ind i Himmerig for. Og det var jo ogsaa alt for godt Køb“.

„Giv mig dit Hjerter“, siger Gud.

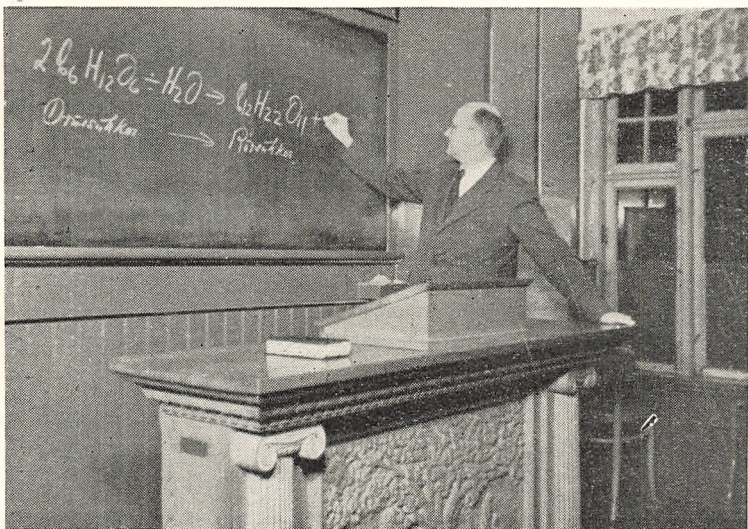
Vi taler saa meget om „praktisk Kristendom“. Det at være en praktisk Mand er jo noget af det største, man kan sige om en Mand, der staar i et Arbejde. Husene skal være praktisk indrettede, Arbejdet skal lægges praktisk tilrette. Konen skal have Køkkenet praktisk indrettet o. s. v., og saa har man følt, at det skal ogsaa over i Kristendommen. Det hører man i Missionshuset og i Forsamlingsalen. Man skal hjælpe de unge til at faa Fritiden godt udnyttet, man skal tage sig af dem, der driver rundt paa Gaderne, man skal hjælpe de Tusinder af Børn, der er underernærede, hjælpe dem ud til god Kost og frisk Luft o. s. v.

Altsammen rigtigt. Det skal vi. Men det er ikke Kristendom. Det

kan blive en Følge af, at et Menneske er blevet grebet af Kristendommens inderste Tanke, at man skal elske Gud og sin Næste som sig selv.

Men man kommer ikke ind i Himmerig ved at give Fattigfolk en Pot Sødmælk — hvis det kun bliver derved.

Vi kender Fortællingen om Jesus ved Bethesda Dam. Dammen var



Indvielse i kemiens mysterier.

omgivet af de brogede Buegange, saa der ikke kunde komme en Vind ind. Og dog traf det sig, at Vandet krusede sig, og da sagde man, at en Engel fløj over og rørte i Vandet med sin Vingespids, og da var der helbredende Kræfter i Vandet, og derfor søgte de syge til. Og hvor de syge var, der var ogsaa Jesus. Nu laa der en Mand, der havde været syg i 38 Aar, og Jesus kommer hen til ham og siger: „Vil du være rask?“ Han ser jo nok op til ham med nogle spørgende Øjne. „Det er jo derfor jeg ligger her, men der er altid een, der kommer før mig“.

„Vil du være rask?“ „Ja, det vil jeg!“ „Saa staa op og tag din Seng og gaa“. Og den syge gik.

Der skulde først kaldes paa hans Vilje.

Gud sælger alle Goder — deres Pris er Møje.

Frode Fogt.

Om Intolerance

Til alle Tider har Menneskenes Trang til at slutte sig sammen i snævert afgrænsede Stamme- og Partisamfund været baade en Styrke og en Svaghed. Al materiel og aandelig Fremgang har været betinget af Samfundsliv og Organisation og bygger paa menneskelig Fællesskabsfølelse; men paa den anden Side har Krige, Racehad og Forfølgelse af anderledestænkende været de uundgaaelige Følger af, at de, der befinder sig veltilfredse i Selskabet med Stammefæller og ligesindede, har saa let ved at strænge Hjerter og Sind over for de udenforstaaende og fristes til at nægte dem Retten til Liv og Velfærd.

Intolerance — Utaalsomhed over for dem, der staar uden for Stammen, Partiet eller Trossamfundet — har altid været den ondeste af alle de nedbrydende Kræfter, der truer Folkesamfundene. I sine værste Former er Intolerancen blevet til national Selvforherligelse, Racehad og religiøs Fanatisme og derved Aarsag til de frygteligste Krige i Verdens Historie. I Statssamfundenes indre Liv forbitrer Intolerancen det politiske Arbejde, fremelsker Klassehad og anstifter sociale Revolutioner. Ingen Oplysning synes at kunne faa Bugt med denne urgamle onde Tilbøjelighed i Menneskesindet; tværtimod ses det ofte, at Videnskabsmænd og Oplysningsvenner slutter sig sammen i Retninger og Partier, der strides om Teorier og Læresætninger med samme Fanatisme og Dømmesyge som den, vi kender fra religiøse Sekter.

Urtidens Mennesker delte sig i Stammer, der bekrigede hverandre. Hver enkelt Stamme ansaa sig selv for den bedste i Verden og Stamme-Guden for den eneste sande Gud. Alle andre Mennesker var Fjender og vantro, onde Skabninger, der skulle pines, dræbes eller gøres til Trælle.

Udviklingen maatte dog føre med sig, at beslægtede Nabostammer blev tvungne til at forliges og slutte Forbund, naar deres Lands-

omraade blev udsat for Invasion af fremmede Erobrere, og paa den Maade opstod Nationer og Kongeriger, hvis Undersaatter blev ensrettede i Troen paa, at deres Folk var det bedste og eneste retfærdige i Verden, mens man nærede fantastiske Forestillinger om de usle og ondsindede fremmede, der nu for Folkets Flertal var skjulte i ukendte Egne bag fjerne Landegrænser. Fremmedhadet forværredes og for-



Der væves.

mørkedes især i Kraft af de religiøse Forestillinger, der fordømte alle vantrø til skaanselsløs Forfølgelse her og gruelige Pinsler hisset.

Disse hedenske Forestillinger gennemsyrede baade Jødedom og Muhammedanisme. I det gamle Testamente og i Koranen læres, at Herrens udvalgte Folk maa udrydde de vantrø Folkeslag med Ild og Sværd.

Det nye Testamente bryder afgjort med denne umenneskelige Lære; men desværre har det ældgamle Hedenskab siddet saa fast i Menneskenes Bevidsthed, at Ufordragelighed og Dømmesyge kunde fejre sine største Triumfer i den katolske Kirke og endnu behersker de fleste Sekter inden for de protestantiske Trossamfund. I Aarhundreder opretholdt Kirken det sorte Partityranni over Europas Fol-

keslag. Man forfulgte Jøder, brændte Kættere og lod til sidst sin rettroende Ondskab gaa ud over de saakaldte Hekse, syndige og især fattige Kvindemennesker, der pintes og brændtes levende i Hundredtusindvis. Katolikkerne var grusomme Kætterforfølgere; men Protestanterne var endnu modbydeligere Hekseplagere.

I de sidste Aarhundreder har den stigende Oplysning efterhaanden faaet Bugt med den religiøse Fanatismes værste Udskejelser, og Sekternes Tyranni er nu væsentlig af „aandelig“ Art. Men i Løbet af det 19. Aarhundrede fik nationalt Partivæsen Vind i Sejlene, idet de nationale Frihedsbevægelser, der fra først af havde deres Udspring i en sund Idealisme, snart slog over i deres Modsætning og blev til Nationalhad, især fordi de udnyttedes af magtsyge Politikere til at paaføre Nabostaten Krige for at „befri“ de undertrykte nationale Mindretal. En saadan „Befrielseskrig“ var det præjssiske Overfald paa Danmark i 1864, og af samme Art var den blodige fransk-tyske Krig nogle faa Aar efter. I de sidste 100 Aar har næsten alle Krige, ogsaa de to forfærdelige Verdenskrige, haft national Frigørelse og Hævndelse af nationale Rettigheder til Paaskud.

I Teorien er alle enige om, at det er lige saa vanvittigt at dræbe Mennesker af nationale Grunde som af religiøse; men Propagandaen kan altid finde gode Grunde til, at „Nationens Fjender“ bør bekæmpes og bliver villig troet, naar man paastaar, at „Fjenden“ direkte eller indirekte er Anstiftere af Krigen. Det ligger i Intolerancens onde Natur, at den næres og styrkes af Løgn og ikke taaler at høre Sandheden. Er man først uvillig stemt over for et Menneske eller et Parti, vil man alt for gerne tro paa nedsættende Beskyldninger mod vedkommende.

De sociale Frihedsbevægelser, der indlededes med den store franske Revolution 1789, har alle været idealistisk prægede i deres Udspring, men er hurtigt slaaet over i Fanatisme og voldsom Forfølgelse af anderledestænkende. I Frankrig har Klassehadet givet sig de værste Udslag i blodige Revolutioner, politiske Henrettelser og utallige Mord paa Embedsmænd og Politikere, og hvad der er foregaaet af den Art i Syd- og Østeuropa og i fjerne halvciviliserede Lande, tør vi næppe tænke paa i vore Dage, fordi vi ikke i den nærmeste Fremtid kan vente nogen Ende paa Rædslerne.

Den moderne Socialisme og Kommunisme bygger i det væsent-

ligste paa Tyskeren Karl Marx's Teorier. I sine egne Tanker var Marx utvivlsomt en stor Idealist, men blev efterhaanden grebet af Intolerance og fremsatte vanvittigt fanatiske Paastande. Ligesom Muhammed, der ville udrydde de vantro med Sværdet, lærte Marx, at Socialismen maatte føres til Sejr ved en Verdensrevolution, idet „Proletariatet“ med væbnet Magt totalt skulde nedkæmpe og undertvinge de



Dronninglund slot.

besiddende Klasser. Han mente ikke, at fredelige Midler kunde føre til Maalet. Desværre for hans Tilhængere glemte Marx, at Intolerancen er den værste sociale Ulykke og stadig vil avle nye og værre Former af Had og Undertrykkelse, naar man i Desperation tager den til Forbundsfølge. Kommunistiske Revolutioner er hidtil endte i absolut Tyranni og Despoti, hvilket er det egentlige Endemaal for al Slags politisk Intolerance.

Værst er det gaaet, hvor Nationalisme og Socialisme er blevet forenede i en Slags politisk Statsreligion. Hitlers Nationalsocialisme satte Verden i Brand, og hvorledes den nationale Kommunisme i Rusland, Kina og en Række andre „befriede“ Folkesamfund vil ende, maa vi imødesee med bange Anelser.

Det er snart længe siden, at der har været nogen rigtig Slagkraft i den danske Socialistmarch; men man synger endnu ufortrødent:

„Rigmændene fodres ved Arbejdersved,
og Præsterne fører os frem
til Pøle af Svovl paa den yderste Tid,
naar ikke vi ofrer til dem“.

Man har næppe nogensinde her til Lands taget disse strenge Ord helt alvorligt; men den farlige Intolerance, de udtrykker, er bleven staaende. Partiets Tilhængere tror endnu, at Socialister er de eneste rigtige Mennesker, de andre er mere eller mindre uretfærdige Snyltere paa Samfundet.

Fanatiske religiøse Sekter forsøger endnu at drage det samme skarpe Skel mellem troende og vantro. „Der gives kun disse to veje“, raaber Prædikanterne: „Enten gaar du til Himlen eller til Helvede! Der er ingen Mellemsvej!“

Det afskrækker ikke de rettroende, at der ogsaa gives fanatiske vantro Oplysningsvenner. Hvad tyske revolutionære Fremskridtsmænd tænkte i 1830erne, har Digteren Friederich v. Sallet ikke uden Ironi skildret i de Vers, vi kender i Aarestrups Oversættelse:

Og hvis jeg var en Tømmermand,
jeg bygged en rummelig Skranke
og tog et Stykke Kridt i Haand
og skrev paa Indgangens Planke:
Enten, eller!

For Fyrstens Magt eller Folkets Vel?
For Aandens Sol eller Præstepraasen?
Republikaner eller Træl?
Ja eller Nej! Kun ingen Vaasen!
Enten, eller!

I Herrer: Ifald, Dersom, Naar,
Betingelsesvis og paa en Maade!
Her hedder det: Helt, med Hud og Haar
vi vil for Pladsen ene raade.
Enten, eller!

Bliv ude, I os forstyrre vil,
I Abekatte, med Halvpartsmening!
Morer det jer, saa se kun til,
I danner Tilskuerpladsens Forening:
Enten, eller!

Og naar den sidste, med kløvet Skal,
der eller her bløder af Skrammen,
saa ved I, hvem I følge skal,
vi gør det af for hele Krammen.
Enten, eller!

Sallets Digt viser os ikke blot Modsætningen mellem de gale Idealister, der er delte i to intolerante Partier og til sidst vil kløve hinandens Hjerneskiller. Det viser os tillige „Tilskuernes Forening“ af Abekatte med Halvparts Mening, og vi maa til Slut spørge os selv, om vi alligevel ikke bør slutte os til et af de kæmpende Partier og følge Parolen „Enten, eller!“ i Stedet for at sige „betingelsesvis“ og „paa en Maade“. Kan man ikke tage klart og ærligt Standpunkt til en Sag uden at blive intolerant og Fanatiker! — Det kræves dog i alle Livets store Spørgsmaal, at vi træffer et ubetinget Valg og giver os helt og fuldt hen for den gode Sag, vi vil fremme. Man naar intet Resultat ved at stille sig tvivlraadig, lunken og ubeslutsom.

Vi maa forstaa, at Kravet „Enten, eller“ har to Sider: en, der vender indad mod os selv, og en, der vender udad mod vore Medmennesker. Det er ubetinget rigtigt at stille strenge Krav til os selv og vor egen Samvittighed, og det er ikke urigtigt, at vi samtidig stiller rimelige Krav til de andre, som vi søger at vinde for vor Anskuelse og vort Parti. Heri er ingen Fare for Intolerance. Men saa snart vi glemmer at ransage vor egen Samvittighed og uden Forstaaelse af egne Mangler stiller os paa Selvretfærdighedens Grund, kan vi kun gøre Ulykker ved at fremføre de ubetingede Krav til andre. Før eller senere vil vor Forkyndelse komme til at gaa paa Melodien: „Vi troende, vi Frihedskæmpere, vi Fædrelandsvenner o. s. v.“ og „I vantro, i Frihedsfjender, I Jøder o. s. v.“. Det er Intolerancens sædvanlige Propaganda, og Resultaterne kender vi alt for vel af Erfaring.

P. Christensen.

Gadens ungdomsforening

Moderne ungdoms vilkaar er meget forskellige fra tidligere generationers. Dette skyldes mange forhold. For det første naturligvis den kendsgerning, at fritiden er blevet længere; dens anvendelse er blevet et problem. For det andet i byerne det rent praktiske, at bolignøden i mangfoldige tilfælde umuliggør familieliv efter de gode, gamle principper. Dertil kommer de ændringer, der er sket mellem forældre og børn, mellem arbejdsgivere og dem, de beskæftiger. Børnene er blevet friere og lever i højere grad deres eget liv, og den patriarkalske tilstand, der før prægede arbejdsformerne, findes næsten ikke mere.

Maaske har denne udvikling præget byernes befolkning mest; men ogsaa paa landet spores den i voksende omfang. Byen og landet er i mange henseender to forskellige verdener; men eet problem har de fælles: Den store skare „interesseløse“ unge, der fortrinsvis er at finde paa gadehjørner og kaffebarer i den store by, i den lille købstads jernbanestation og i landsbyen uden for bagerens eller købmandens butik. Mange af dem er rare og paa deres vis flinke nok, men forfærdelig fattige og ligeglade. De har ingen trang til at blive dygtige, ingen særlige interesser, og det er et fremtrædende træk hos disse unge, at de er meget daarligt skikkede til at leve i samfund med andre. Tilsyneladende har de intet andet maal end blot dette øjeblikkelige at faa tiden til at gaa.

Gadens ungdomsforening erobrer hver dag nye medlemmer og er et ulykkeligt fænomen for disse mennesker selv og i længden ogsaa for hele samfundet. Der er noget galt her; *hvad*, der er galt er straks vanskeligere at præcisere, fordi man ikke kan pege paa det sted, det bestemte sted, hvor man kan lægge ansvaret. De manges svigten og tilfældighedernes spil griber ind i hinanden. I virkeligheden ligger der en lang udvikling bag landsbyungdommens situation i dag.

Det gamle landsbyfællesskab sprængtes første gang 1788. Men man *blev* i sognet, der dengang næsten var en lille, i sig selv hvilende verden. I løbet af det 19. aarhundrede rykkede bonden ind i det offentlige liv og tilkæmpede sig endog en førende stilling i landets politik. Særlig stærk var bevægelsen i sidste trediedel af aarhundredet, da højskolen ogsaa gjorde sig stærkt gældende.

Til trods herfor forløb det daglige liv nærmest i de gamle baner. Jeppe Aakjærs skildring af sit barndomshjem i slutningen af halv-fjerdserne giver et godt indtryk deraf.

Den store forskubning eller revolution i landbyens, ikke mindst i landsbyungdommens daglige liv skete dog særlig efter den første verdenskrig. I løbet af nogle faa aar blev cykler med og uden motor, biler og radio hvermands eje. Biografforestillinger blev hvermands-kost. De unge befandt sig pludselig i en rig ydre verden med en mangedoblet aktionsradius. De ældre rystede paa hovedet og sagde, at ungdommen havde aldrig faret og fløjet som nu. De havde vanskeligt ved at se, at de gamle sognegrænser, baade økonomisk og aandeligt var sprængte, at hele verden saa at sige var draget ind i landsbyen, og at de unge skulle prøve den nye verden af. De var som opdagelsesrejsende, der skulle underlægge sig denne nye verden og gerne skabe noget værdifuldt deraf. Mon landsbyens unge nogen-sinde har staaet i en saa interessant og spændende situation?

Men samtidig maa man erkende, at denne moderne udvikling slynger landsbyens unge ud af sognet uden i og for sig at gøre dem til borgere i en større verden. Den gør dem maaske temmelig hjem-mevante paa fornøjelseslivets overdrev, baade i og uden for sog-net, men det vil kun være de færreste, den bringer i virkelig kontakt med de mere værdifulde og personlighedsdannende sider af livet.

Saa meget vigtigere er det, ikke blot for ungdommen selv, men for vort folks sundhed og fremtid, at de muligheder for et godt ungdomsarbejde, der allerede findes i sognene, udbygges i pagt med landsbyens værdifuldeste traditioner. Det maa jo ikke glemmes, at samtidig med, at den store forandring i landsbyens dagligliv fandt sted, skabte dens ungdom et helt nyt ungdomsliv, som bl. a. kommer til udfoldelse i et mangeartet, vidtforgrenet ungdomsarbejde: De folkelige kristelige ungdomsforeninger, politiske ungdomsforeninger, gymnastikforeninger o. l. Langt ud over landets grænser har landsby-

ungdommens gymnastik vakt opmærksomhed. Ungdomsforeningerne samler sine medlemmer til møder med regelmæssige mellemrum. Der saavel som ved store amts- og landsmøder faar adskillige af landets bedste talere den mest opvakte del af landsbyungdommen i tale. Paa mangfoldige omraader gives der ungdommen tilbud. De unge, der virkelig vil noget, kan faa mere end nok at bestille.

Ikke desto mindre er der fremdeles store skarer af unge, som ikke kan tænke sig at gaa saadanne steder hen. De staar udenfor vinduerne under gymnastikken, men ind vil de ikke. Kommer de til festerne, staar de inden for dørene eller hænger i krogene uden at tage del i den livsglæde, deres kammerater udfolder ved saadan lejlighed. Til møderne eller til fagligt dygtiggørende arbejde kommer de overhovedet ikke.

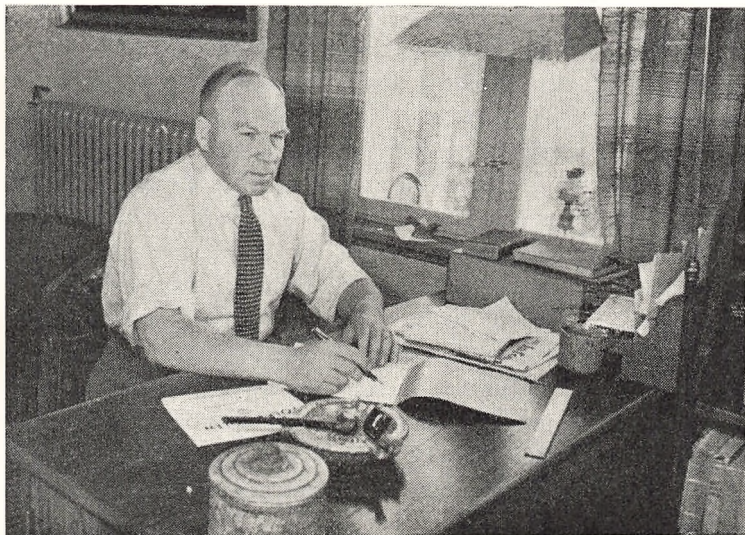
Flokken ved dørene maa med! Skal man faa kontakt med disse unge, er det nok nødvendigt at finde andre veje end de gængse. Her skal ikke gives nogen patntløsning; dette ville ogsaa være svært. Det mest nærliggende maa vel være at vælge noget, der har vist sig at kunne samle. Med andre ord: Skabe en anden form for gadehjørne. I København har en mand som Thomas P. Hejle vist vejen ved at skabe landets største ungdomsklub, en moderne form for ungdomsarbejde, der samler de interesseløse unge og giver dem et fristed, hvor de kan være sig selv. Hans ide er med held taget op i andre byer. Det maa ogsaa kunne gøres paa landet og i stationsbyen. Formaalet er ikke at øve paavirkning i bestemte retninger, og dog kan det ikke fejle, at under de rette forhold præges de unge, som kommer der, og hovedparten henter sig positive værdier ud af omgangen med kammerater og ledere.

Alene fællesskabet har sin store betydning. En ungdomsklub er som et demokrati i det smaa. Medlemmerne selv vælger klubraad og klubformand, der i samarbejde med lederen leder arbejdet. Hvad dette lille parlament bestemmer, er i betydelig grad afgørende for livet i klubben — selv om lederen begribeligvis maa have ret til at nedlægge veto.

Arbejdet kan udmærket begynde i det smaa, f. eks. i et dertil indrettet lokale i forsamlingshuset, i skolen eller i et hjem, hvor man interesserer sig for de unge. I en landsby i Østjylland indrettede de unge en ungdomsstue i en gammel præstegaardslænge. Til at be-

gynde med indrettede man blot en slags klublokale med nogle spil og tidsskrifter samt et lille thekøkken. Ud fra denne beskedne begyndelse voksede organisk et ungdomsarbejde op, der nu har et betydeligt omfang.

Den vigtigste opgave til en begyndelse var, at de unge aktiveredes og fik interesser, og klubben blev en slags forgaard til det



På værkstedet.

øvrige ungdomsarbejde. En saadan klub kan ikke betragtes som konkurrent til de bestaaende foreninger. Den ungdom, der kommer der, faar foreningerne alligevel ikke fat i paa det tidspunkt, men takket være dette nødvendige forarbejde kan foreningerne efterhaanden faa forøget deres medlemstal.

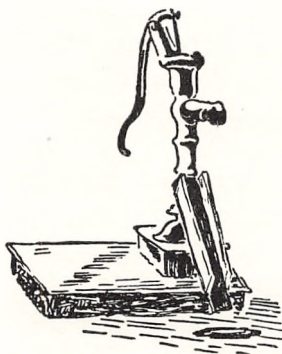
Intet ville derfor være mere naturligt, end at de forskellige foreninger i en by eller et sogn slog sig sammen om at etablere en saadan ungdomsstue. Mon det ikke er paa tide, at alle ansvarlige elementer i foreninger, hjem, skole og kirke gør sig deres ansvar og forpligtelser overfor ungdommen klar og finder sammen til fælles indsats. Enten denne skal gøres, som her skitseret eller paa anden maade. Men en samling af kræfterne er en forudsætning for, at der kan gøres noget virkeligt effektivt. Vi maa i alle sogne have en

samtale om, hvorledes vi faar bedre skik paa ungdomsarbejdet. Det ville være en passende opgave for ungdommens fællesraad at tage initiativet hertil.

Et sted har man løst problemet om samarbejde ved sidst paa sommeren at samle alle foreninger for i fællesskab at planlægge vinterens arbejde. Hver husstand faar et program, og man taler med hvert enkelt hjem om, hvad man der interesserer sig for. Hjemmene er en vigtig, maaske afgørende faktor for et godt resultat. Der afgøres det, om den enkelte bliver en proletar eller et overforfinet væsen eller maaske noget helt tredie, et rodfæstet, maalbevidst menneske, der ser opgaverne og føler sig forpligtet deraf — ogsaa overfor de unge der ikke faar hjælp hjemmefra, d. v. s. størsteparten af dem, vi her har betegnet som medlemmer af — Gadens ungdomsforening!

Danske hjem har et stort ansvar for disse unges fremtid. Om faa aar er det dem, der skal bygge hjem op, være arbejdere og mødre, funktionærer og soldater. For deres egen og for samfundets skyld ville det være en stor lykke, om de i de unge aar faar mere hold paa sig selv. Vanskelighederne for at komme disse unge til hjælp er store, men giver man ikke op, skal der trods alt nok komme noget ud af det. Spørgsmaalet er blot, om tilstrækkeligt mange har det kærlighedens sindelag, der er det bærende fundament i alt ungdomsarbejde.

C. H. Daugbjerg.



Oslo — Bergen

Som det måske gennem blad- og avisartikler allerede er en del af jer bekendt, har der i år været afholdt højskolemøde i Norge på Fana folkehøjskole, der ligger oppe i nærheden af Bergen.

Jeg havde den glæde at være med, og jeg kan fortælle jer, at det var en meget stor oplevelse at deltage i dette møde og være sammen med højskolefolk fra hele Norden. Vi vil sent glemme udflugterne i Fanas skønne omegn, sejlturen i skærgården, besøg i Bergen og på Fanafjeldet samt til de historiske steder, den gamle stavkirke, den store norske komponist Edvard Griegs hjem, „Troidhaugen“, og hans grav samt til den gamle ruin af Lyseklosteret, hvorfra i sin tid de hvide munke spredte deres kultur i omegnen.

Jeg vil nu ikke her nærmere referere mødet, hvilket iøvrigt allerede er gjort af andre i en del blade, men derimod fortælle lidt om rejsen fra Oslo til Bergen, en rejse som jeg meget gerne vil anbefale dem af jer at prøve, som agter at gøre en tur til Norge.

Rejsen fra Oslo til Bergen er en dagsrejse; når man starter fra Oslo kl. 10 formiddag, kan man være i Bergen kl. ca. 9 aften; men så er man også træt, mættet af utallige uforglemmelige indtryk af bjerge, dale, skove, elve og fosser, skønne og smukke, men også voldsomme og vilde udsigter fra den 492 km lange jernbane, tværs over den bredeste del af Norge fra øst til vest. Jernbanevognene er i sig selv komfortable nok, tilbagelænedede sæder sågar på 3. kl.; men vil man have de fleste af de mange udsigter med, må man fare fra den ene side af toget til den anden.

Det er samtidig en rejse gennem årstiderne. Fra en ret varm sensommerdag i Oslo, der ligger i en gryde, hvorfor der ofte er meget varmt, kører man mod højderne, hvor luften bliver friskere og friskere, og helt oppe i højfjældet møder man kolde tåger, som vi har her hjemme i marts, når sneen smelter. Herfra går det igen

nedad, og i Bergen befinder vi os pludselig i et meget fugtigt kystklima, hvor der ofte regner og er tåget; men også høj og mild luft er der ind imellem.

Fra Oslos østbanegård går turen snart stærkt opad, og Oslos skønne omegn med Oslofjorden i baggrunden ligger som et panorama, der straks får superlativerne til at blomstre i udbrud fra de rejsende. Inden længe drøner toget ind i den første og næstlængste, 2312 meter lange, tunnel gennem Haverstingfjeldet. Disse tunnelture er ikke lige lystige. Selv om lyset tændes i kupéerne, bliver toget meget snavset af kulrøgen, der ikke kan komme bort. Vinduerne bliver til-snavsede til gene for udsigten, og kulstøv trænger ind i toget og giver forøget arbejde til rengøringskonerne.

Snart er vi igen ude i dagslyset, og Krøderen med Krødsherad ligger meget smukt foran os. Nogle af jer erindrer måske digteren og eventyrsamleren Jørgen Moe, der skrev „Sæterjentens søndag“; han boede her. Nu går turen gennem Hallingdalen, der er meget smuk. Elven slynger sig gennem den frodige dal, hvor der er talrige bønderbrug. Snart når vi Gol, et trafikknudepunkt. Her ville man i sin tid, da man byggede Bergensbanen, gå mod øst og tage banen fra Oslo til Fagernæs for at spare penge. Sagkundskaben ville noget andet, den gik lige mod Hønefos, og selv om banen blev dyrere, blev den også adskillige km kortere.

Fra Gol går det stærkt opad; ved næste station Ål er vi oppe i 437 meters højde. Smukt ligger byen, og gårdene spreder sig op ad dalens sider for til sidst at ligge ganske ensomme. I det fjerne skimter man Hallingskarvets hvidglinsende toppe af evig sne. For os ud-lændinge var det en sensommerdag en åbenbaring, for nordmændene en selvfølgelighed, de smilte af vores forundring, vel vidende, at senere fik vi sne nok at se. Over Hol når vi til Geilo, et kendt turiststed; her er vi 794 meter over havet. Trægrænsen er nået, kun noget ganske lavt buskads af fjeldbirk og lyng findes, og ude i højderne er der vildmark med øde klippekuder. Sneen skimtes flere steder, mod nord har vi Hallingskarvet, mod syd Hardangervidda, og senere har vi på samme side Hardangerjøkelen. Her oppe i højfjeldet er banelinien på grund af sneskredsfare lagt op i fjeldsiden, ligesom banen ofte er overbygget af træ, og vi farer nu af sted langs dybe slugter og gennem et utal af mindre tunneller. I 1222 meters højde

når vi Finse. Her stod jeg af toget sammen med en kollega, lærer H. Engberg-Petersen fra Ollerup, som jeg traf på skibet til Oslo; vi ville begge se lidt nærmere på højfjeldet. Vi overnattede på en turisthytte, der ligger ude på en holm i en sø ved Finse. Her traf vi andre landsmænd, forstander Haugstrup Jensen og frue fra Frederiksborg højskole, som nogle af jer erindrer fra vores efterårsmøde



Noget for enhver smag.

i år. Søen er smuk; men der findes ingen vegetation af nogen betydning. Vandet er koldt, en stadig tilførsel af vand fra nysmeltet sne kommer fra mange fjeldbække og holder temperaturen nede, og kolde tåger kommer stadig drivende fra Hardangerjøkelens evige sne. Luften var ren og frisk at indånde, men kold og fugtig. Næste dag ville vi en tur ud i højfjeldet og vildmarken. Efter frokost startede vi kl. 9 og vandrede mod nord efter en fjeldtop — Skt. Povl, og trods vores lidet egnede sko til bjergbestigning, nåede vi efter 2 timers forløb denne i en højde af ca. 1695 meter — en stigning fra Finse på godt 470 meter, ikke dårligt gået, men værst var turen nedad. På vejen opad over et forrevet og øde landskab, hvor klippeblokke ofte lå kaotisk mellem hinanden, og små fjeldbække spærrede os vejen, vandrede vi også over sne, en mærkelig følelse når vi sidst på sommeren kommer lige fra Danmark.

Fra Skt. Povel var der vid udsigt. Hardangerjøkelen kunne vi dog ikke se over. Mod sydvest i ensom majestæt skyder den sine sne-masser helt op til ca. 1900 meters højde; men langt ude mod sydøst i ca. 80 km afstand ser vi Gaustas let kendelige himmelstræbende top, som ligger nede i Telemarken. Mod nord skimtes Jotunheimen med Galhøpiggen; den er endnu højere, 2469 meter over havet. Ellers møder øjet kun øde højfjeldslandskaber med sneklædte fjeld-toppe rund omkring.

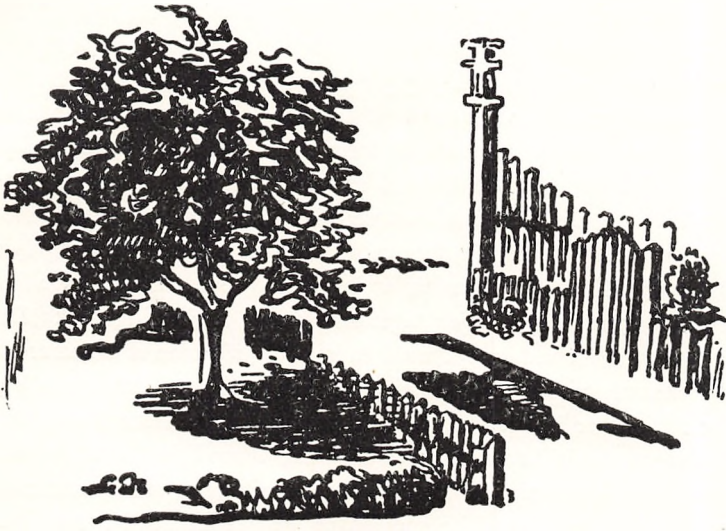
Finse er et kendt turiststed; her kommer ofte udenlandske turister, der for en tid samler kræfter og sundhed ved anstrengende ture i den friske højfjeldsluft. Det var også her, den engelske forsker Robert Falcon Scott og hans mænd trænede til turen til Sydpolen, den tur der kostede dem livet. En mindesten er rejst her ved Finse til ære for disse mænd.

Næste dag går rejsen videre med samme tog, og endnu skønnere og mere imponerende indtryk får man end dagen forud. Fra højlandet og nedad mod Bergen er der mere brat og derfor mere afvekslende. Inden Myrdal har vi den 1593 meter lange Reinungatunnel, og pludselig ser vi i en lysning flere hundrede meter nede, Flåmsdalen. Fra Myrdal, der ligger 867 meter over havet, kan man men en elektrisk stikbane tage ned til Flåm, der ligger ved en gren af Sognefjord. Banen falder de 867 meter på ca. 20 km og var selvsagt meget dyr at anlægge.

Efter Myrdal har vi banens længste tunnel, Gravhalstunnelen, der er 5311 meter lang og Norges næstlængste; den går gennem Urhovde fjeld, og nu går det rask nedad langs fjeldvægge, søer, skummende fosser og rivende elve. Banen må gøre utallige sving for at finde en vej, hvor der er mulighed for at slippe igennem det vældige bjerglandskab. Endelig når vi Voss, en noget større by i en smilende dal, hvor frodighed igen findes. Også herfra og videre mod Bergen langs en indskåret fjordarm er turen meget skøn; men mørket begynder at sænke sig over landskabet, og her i de dybe dalstrøg tager mørket hurtigt til, og vi ser ikke rigtig den smukke indkørsel til Bergen; kun de mange lys fortæller noget om, at vi nærmer os en storby, — Norges næststørste og landets udfaldsport mod vest. Rejsen fra Øst-til Vestnorge er endt, en tur der, før banen kom, måtte gøres syd om Norge og ofte tog flere dage. Det er ikke mærkeligt, at nord-

mændene gerne ville have denne forbindelse etableret. Dygtige ingeniører tog fat, og trods store vanskeligheder med tab af menneskeliv kunne de i 1909 aflevere den sidste del af jernbanen. Et fantastisk ingeniørarbejde var tilendebragt. Norge havde fået en af verdens mest imponerende jernbaner og en meget stor turistattraktion.

L. Sletting Christensen.



Min tur til Wien

Forberedelsen før turen til Wien

Mine forberedelser begyndte allerede først på sommeren, da jeg fik at vide, der skulle være landskamp i vægtløftning mellem Østrig og Danmark i oktober måned. Jeg gik og håbede på, at der skulle være en chance for at komme med på landsholdet, så jeg passede min træning for at være i nogenlunde form. Men nu vil jeg lige indskyde, at jeg ikke har så gode forhold at træne under som andre vægtløftere, da de har deres klubkammerater at træne sammen med, medens jeg er helt alene. Så der skal dobbelt så megen energi og lyst til, ja, jeg vil godt indrømme, at jeg flere gange har været ved at opgive det; men så har jeg taget mig selv i nakken og sagt: „Du har bare at blive ved et stykke tid endnu“. Og når man så kommer ud til et stævne, og det går godt, så er glæden dobbelt så stor, synes jeg. Her i byen har jeg prøvet på at få de unge til at træne i vægtløftning; men det lykkedes ikke; de har ikke tålmodighed nok, for det tager lang tid at træne en vægtløfter op. Nu har jeg selv trænet med vægte i 5 år, men har ikke nået nogen særlig fine resultater endnu; men jeg håber, det engang vil lykkes mig at sætte en dansk rekord.

Nå, men så en dag fik jeg besked fra forbundet om at møde til udtagelseskamp i København den 11. oktober, hvor jeg skulle møde min gamle modstander Niels Skov fra klubben „Dan“ i København og den danske mester i fjervægt Carl Alstrup fra Bagsværd idrætsforening, som var gået ned i bantam, så jeg tænkte ved mig selv: „Den kan du nok ikke klare!“

Men da jeg så kom derover, var der kommet afbud fra den tidligere europamester Johan Runge, som skulle starte i fjervægt, så rykkede Carl Alstrup op i fjervægt igen, og jeg havde bare Niels Skov at kæmpe imod, som jeg vandt over med $7\frac{1}{2}$ kg. Så blev landsholdet udtaget, det kom til at se således ud fra bantam til sværvægt.

Bantam indtil 56 kg.	Hans Christensen. (Dansk mester).		
Fjervægt indtil 60 kg.	Carl Alstrup.	"	"
Letvægt indtil 67½ kg.	Svend Åge Jensen	"	"
Mellemvægt indtil 75 kg.	Jørgen Moritsen.	"	"
Letsværvægt indtil 82½ kg.	Niels Pedersen.	"	"
Mellemsværvægt indtil 90 kg.	Jens Jørn Mortensen.	"	"
Sværvægt fra 90 kg.	Ervin Öesten.	"	"

De tal, der er skrevet ud for hver vægtklasse, er, hvad de forskellige må veje.

Selve rejsen

Selve landskampen skulle afholdes i Wien den 25. oktober, så vi tog herfra torsdag den 2. oktober kl. 14,47 fra Fredericia og var i Wien fredag kl. 17. Selve rejsen foregik med tog hele vejen. Da vi kom til Hamburg, skulle vi skifte tog, hvor vi så kom i sovevogn. I selve Hamburg fik vi ikke ret meget at se før på tilbagevejen, hvor vi havde 4 timers ophold, som vi benyttede til at se lidt på byen i. Der kunne vi rigtig se, hvor frygteligt alting var blevet ødelagt under krigen; der var masser af store bygninger, som lå i ruiner, og selve baneterrænet var meget forsømt, ja, det var det hele vejen igennem Tyskland og Østrig. Torsdag havde vi passeret flere tyske byer, blandt andet Hannover, Nürnberg og Augsburg. Fredag morgen kl. 9 var vi i München, hvor vi havde et lille ophold, så vi lige kunne nå at få vores morgenkaffe. Fra München havde vi en dejlig tur med udsigt over det dejlige landskab, som stod i efterårets pragtfulde farver. Da vi kom til Salzburg, som er grænsestation mellem Tyskland og Østrig, kørte vi en lang strækning oppe i Salzburger alperne, hvorfra der var en vidunderlig udsigt. Der kunne vi rigtig se, hvordan bønderne sled i det med roehøsten, som var på det højeste. Overalt så vi, at pigerne deltog i arbejdet, som ikke er så stærkt mekaniseret som herhjemme; der var mange steder, de brugte oksefor-spand. Fra Salzburg kom vi til Linz, derfra kørte vi en lang strækning langs Donau, som var noget af det skønneste, man kunne tænke sig.

I det dejlige Wien

Vi ankom til Wien fredag kl. 17, hvor vi blev modtaget af præsidenten for Østrigske kraftsportsforbund, som bød os velkommen og derefter blev vi ført til hotel Müncherhof, hvor vi skulle bo de føl-

gende dage. Vi kørte så hen i et af deres træningslokaler, hvor vi blev prøvevejet for at se, hvor meget vi kunne tillade os at spise, inden den rigtige vejning fandt sted, som var fastsat til lørdag eftermiddag kl. 17. Vi blev nu ført hen på en lille restaurant, hvor vi fik vores sult stilleret. Der blev serveret en mægtig stor wienerschnitzel for os, som er deres nationalret dernede, hvad vi senere erfarede, da den blev serveret for os næsten hver dag. Lørdag formiddag var vi henne til reception på rådhuset, hvor borgmesteren holdt en lang velkomsttale til os, og derefter fik vi overrakt et hæfte med billeder og tekst over de fleste af Wiens seværdigheder. Formanden for dansk vægtløftningsforbund, som var vores leder, takkede borgmesteren for den smukke tale, han sagde blandt andet: „Vi takker Dem, herr borgmester, for den hjertelige modtagelse i Deres smukke by, Wien; vi har endnu ikke været så længe her; men den venlige atmosfære af Wien er allerede kommet os i møde. Vi håber ikke, det bliver sidste gang og så forhåbentlig med vores familie“.

Derefter var vi rundt og se hele rådhuset. Festsalen, der havde en længde af 71 m., virkede meget imponerende. Salens udsmykning var af den smukkeste tænkelige art, rundt omkring stod der mange statuer af kendte komponister, hvilken i høj grad bidrog til at give den store festsal et pompøst udseende.

I den tilstødende byrådsal blev vi overordentlig imponeret over en lysekrone af kæmpemæssige dimensioner, den vejede ikke mindre end 3400 kg, og i dens skål kunne der med lethed placeres 25 velvoksne mænd. Lørdag eftermiddag var vi rundt og se lidt på byen, hvor vi så et stort kunsthistorisk museum og et for naturhistorie, to store pragtfulde bygninger. Parlamentsbygningen så vi også; der var en stor statue af Athene-brunnen. Derefter var vi henne på badeanstalten (Dianabad), som var noget så enestående, og der var fyldt med mennesker overalt, deriblandt mange krigsinvalidere, der fik vi et dampbad allesammen. Selve badeanstalten havde lidt megen skade under krigen, vel nok fordi den lå lige opad Donaukanalen, hvor alle broerne var sprængt, og alle bygningerne der omkring lå i ruiner langs kanalen. Så var vi henne og se Stefanskirken, en meget smuk kirke; selve tårnet var ca. 140 m højt, der var 134 trin op til toppen af spiret; de var lige bleven færdig med genopbygningen af kirken, som også havde lidt megen skade under krigen.

Lørdag aften var vi inviteret til en rigtig Wieneraften på et stort teater; her var der den dejligste underholdning med sang og musik i den rette Wienerstil, hvor Straus-musikken var den dominerende. Det var hovedsagelig gamle kunstnere, der underholdt.

Selve landskampen begyndte søndag formiddag kl. 10. Efter der havde været fælles indmarch, og nationalmelodierne var spillet, blev der holdt korte taler og overrakt gaver. Over 1000 tilskuere fulgte kampene med megen ivrighed og kyndig indsigt. Hver gang et godt resultat blev opnået, blev det modtaget med kraftige bifaldsytringer fra den store forsamling. Resultatet af kampen blev, at Østrig vandt 4—3, men det kunne lige så godt have været omvendt, hvis den havde været holdt herhjemme. Det er nu ikke så godt, når man har rejst så langt og travet rundt hele dagen før kampen, og de mange indtryk man får under sådan en tur, maden vi får er også fremmed, hvad der spiller en stor rolle for os, der skal løfte. Men der skete den sensation, at den østrigske europamester, Villi Flenner, der forøvrigt er gift med en dansk dame fra Århus, blev klart besejret af Niels Pedersen. Mit eget resultat var langt fra tilfredsstillende, men bedre held næste gang.

Efter landskampen samledes vi allesammen til en banket, hvor der blev serveret suppe, wienerschnitzel og dessert. Som et minde om turen fik vi hver overrakt en smuk sølvmedaille, og der blev igen holdt taler, og vægtløfterne fra Wien blev indbudt til en returkamp i København engang i januar. Efter banketten var vi ude at køre en tur, og vi så blandt andet en stor forlystelsespark, noget lignende som „Bakken“ i København. Derefter var vi oppe på et bjerg, hvor vi havde den herligste udsigt over hele Wien og Donau.

Om selve forholdene dernede kan jeg ikke udtale mig ret meget, da jeg ikke kan sproget; men der var megen fattigdom, en almindelig arbejdsmand havde en løn på 1200—1400 shilling om måneden, det er næsten det samme som 200 kr. herhjemme. Det er ikke meget i betragtning af, at alting var så dyrt.

Vi var nu kommet til den tid, hvor vi skulle til at tænke på hjemturen; vi var nu alle blevet en oplevelse rigere, og vi var hver især glade for at vende hjem til vor familie og det kære gamle *Danmark*.

Hermed sendes de bedste hilsener til skolen og kammeraterne 1944—1945.

Hans Christensen, Løsning.

Den gamle skole

Woodstock, den 16. september 1953.

Ja, så er der igen rundet et år, og skolen er ved at forberede sig til et nyt hold elever, og alle, som kommer der, vil gå en god tid i møde.

Jeg husker endnu en sær mærkelig fornemmelse fra den dag, jeg mødte på skolen. Hvad skal der nu ske? — Hvor mange mon der bliver? — Og hvordan er de nye kammerater, man træffer der? Det var noget helt andet end at rejse fra den ene gård til den anden! Men alt var så herligt, da vi først blev rystet sammen, en tid, jeg altid vil mindes med glæde, i arbejde som leg. Ikke mindst diskussionsaftenerne er værd at tænke på. Selv om der faldt drøje svar og hug her og der, var det jo piller, der måtte sluges. Jeg kan derfor ikke forstå, at de gamle kammerater fra min skoletid som fra andre år ikke kan give en notits til skolen, som så vil lægge det ind i nyt om gamle elever. Det er jo den eneste forbindelse, der er imellem os og faktisk også den letteste.

Når man nu tænker tilbage på tiden og måske ser på vort skolebillede, så tænker man ved sig selv: „Han der var forresten en flink fyr; hvordan mon det går ham, eller ham der?“. Hvis alle ville give en lille hilsen til skolen, saa kunne vi alle følges ad. Jeg tror, skolen ville være glad for at høre en lille smule fra de gamle elever.

Jeg har nu været her i Canada i 2½ år og er så nogenlunde godt tilfreds med forholdene. Der er gode muligheder; men det er med at være heldig; man mangler jo kapitalen at starte med.

Jorden er ikke dyr, hvis man ikke tager i betragtning, at man bor 5—6 miles ude på landet. Der var en gård 8 miles fra Woodstock til salg nu, 190 acres ialt, deraf 30 acres skov. 7,500 \$ kontant. Det er altså bare for maskiner og besætning, selv komfur o. l. bliver taget ned, så man skal op til omkring 10,000 \$, før man kan klare det. —

Og så er det jo en del vanskeligere for landbruget her end derhjemme, da priserne svinger fra dag til dag.

Vinteren er den værste tid for arbejderen. Sidste vinter var det ikke så slemt; men denne tegner langfra lyst. Alle vegne ser man, hvor de afskediger folk fra fabrikkerne. Og fagforeningerne søger at få et lønpålæg igen; hvordan det vil gå, kan jeg endnu ikke se; måske ender det med strejke. Transportbilerne har lige strejket i seks uger, de fik 4 cent mere i timen; andre vil følge efter.

Jeg arbejder på en stålrørsfabrik og har nu arbejdet der et halvt år. Vi laver stålmøbler, udstødningsrør til biler og traktorer m. m. Vi laver rør i alle mulige og umulige faconer. Fabrikken har lige udvidet for over 2 mill. \$.

Den 21. maj havde vi en såkaldt tornado (skypumpe). Den er jo lidt kraftigere herovre end derhjemme; den jævned i hvert fald en del gårde med jorden. Et sted tog den en Ferguson-traktor, som den bar 4 miles fra hjemmet. Et andet sted væltede den hele gården. Besætningen lå under mure og bjælker, men kun en kalv blev dræbt.

Det var en stor ulykke for gårdene, idet kun meget få har stormskadeforsikret; dog kan man altid regne med støtte i arbejdskraft, idet naboerne er venlige til at hjælpe, når det blot ikke er økonomisk. Der blev iværksat en stor indsamling, så mange vil få en god hjælp ad denne vej, og måske også staten giver et tilskud.

Jeg tror, det er nok for denne gang, så jeg vil slutte med de bedste hilsener til skolen og kammeraterne fra 42/43.

Otto Ottesen,
104 Beale, St. Woodstock, Ontario.



Landselevforeningen 1953

Landselevforeningen har igennem Sekretariatet i Vartov i det forløbne år taget en række ny opgaver op, samtidig med at der er blevet arbejdet på at udvide de gamle.

Henvendelser til Sekretariatet fra mennesker, som ønsker orientering om forhold højskolen vedrørende er i stadig stigen. Vi forsøger at udbygge enhver også kun periferisk kontakt til en varig forbindelse. Det er naturligvis et arbejde på langt sigt, men har dog alligevel resulteret i en 100 procent forøgelse af elevtallet på sommerferiekurserne, af hvilke der i år blev afholdt 18 med et samlet deltagertal af 800.

Sidste år afholdtes 11 kurser med 400 elever.

Siden oktober 1952 er formidlet 109 elever til de almindelige sommer- og vinterskoler. Det tilsvarende tal ved sidste beregning var 63.

Sekretariatet har med støtte af Foreningen for Høj- og Landbrugsskoler og Undervisningsministeriet oprettet en særlig afdeling (Folkeoplysningens Informationskontor — The Scandinavian Adult Education Information Office) hvis opgave det er at vejlede udlændinge om de nordiske landes oplysningsarbejde. (Højskoler, aftenhøjskoler, oplysningsforbund m. m.) Gennem dette kontor er i sommer 350 udenlandske gæster blevet orienteret ved hjælp af film, foredrag, pjecer, og samtidig har vi i mange tilfælde arrangeret studiebesøg på skoler og institutioner.

Også aftenhøjskolen, som Landselevforeningen driver i Vartov for at tilknytte forbindelser til større kredse i København, har i år udvidet sit arbejdsområde. Der er i dag indtegnet 274 elever, og det er vigtigt at notere, at Askov og Krogerup højskoles elevkredse nu er direkte med i samarbejdet, samtidig med at flere andre elevkredse (f. eks. Den internationale Højskoles) har været behjælpelig med at

virke for større tilslutning. Vi betragter dette som en meget værdifuld indledning til et samarbejde med flere og flere elevkredse i det fælles mål: at gøre den danske folkehøjskole kendt i større kredse af befolkningen.

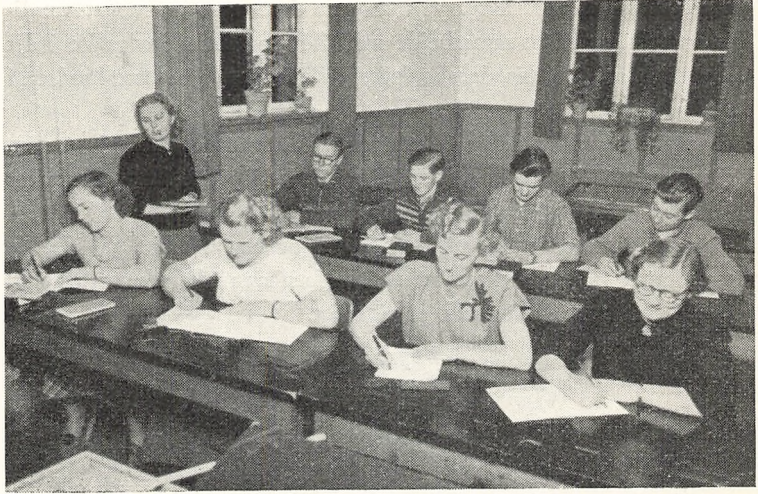
Landselevforeningen har ladet fremstille en ny højskolepjece, som i efteråret vil blive fordelt over hele landet i 10,000 eksp. Rekvirer et antal af denne pjece til uddeling.

Fabrikshøjskolerne for 1953—54 er i år begyndt tidligt, idet de første møder på to virksomheder i København allerede er afholdt, og hele vinterens møderække er planlagt.

Thyra og Erik Halvorsen,
Højskolernes Sekretariat, Vartov, København K.



En hyggelig English-time.



Jyttes danskhold.

Kære gamle elever fra Sydslesvig!

På forskellig måde er der i de sidste år gjort forsøg på i Sydslesvig at samle større eller mindre kredse af de unge, der har været på højskoler eller andre lignende skoler i Danmark. I den hensigt at føre disse forsøg videre på et bredt grundlag har vi nu fra Sydslesvigs danske Ungdomsforeninger og Jaruplund Højskole modtaget et forslag om afholdelse af et årligt sydslesvigsk elevstævne på Jaruplund. Forslaget vil i denne vinter fra en lang række skoler i Danmark ved udsendelsen af årsskrifterne blive givet videre til skolerens tidligere elever fra Sydslesvig.

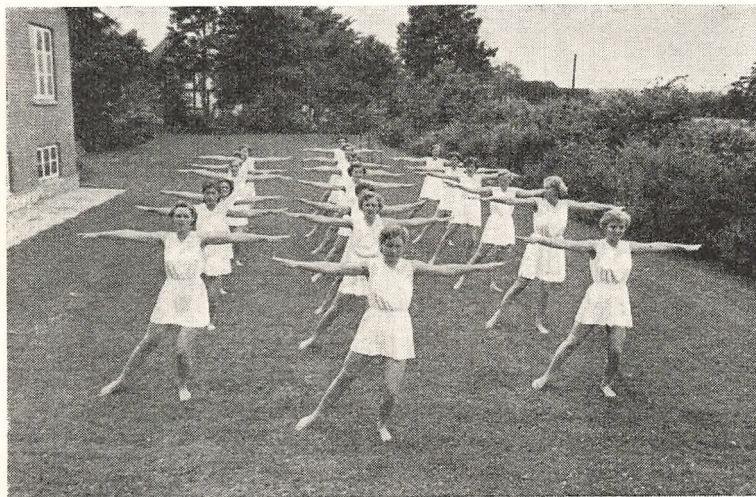
Det går i korthed ud på følgende:

Ligesom alle, der i Danmark får tilsendt et skoleskrift, betaler derfor ved modtagelsen, kan det også synes rimeligt, at tidligere elever fra Sydslesvig kommer til at give en slags betaling for deres skoles årsskrift. Forslagsstillerne mener ikke, at 2,-DM er for meget. Vi sender som hidtil årsskriftet herfra gratis til jer, og det er ikke os, der skal have pengene. Dem beder man om, at I hver især vil indbetale til Jaruplund Højskole, Postcheckkonto Hamburg 239,31, Post Jaruplundfeld, Krs. Flesburg-Land. På Jaruplund føres indbetalingerne i særligt regnskab med navnefortegnelse. Ved hjælp af de på den måde indkomne penge skulle der skabes et økonomisk grundlag for afholdelse af *Det sydslesvigiske Elevstævne på Jaruplund Højskole den anden søndag i september, første gang søndag den 12. september 1954.* Til stævnet vil der blive indbudt talere og gæster fra skolerne i Danmark under hensyntagen til, hvilke skolars tidligere sydslesvigiske elever der vil være med og i forvejen

indbetaler deres 2 DM. Indbetaling betragtes altså som indmeldelse, og I må derfor også anføre jeres skoles navn på indbetalingskortet og jeres elevårgang. For de 2 DM får I under elevstævnet et hovedmåltid og eftermiddagskaffen gratis! Mødets program vil I kunne se i Treklangen, Flensborg Avis og Südschleswigsche Heimatzeitung 1—2 uger før mødedagen. Befordringen til Jaruplund må I sørge for selv. Måske kan I finde nogen at slå jer sammen med, som gamle elever gør det her i Danmark, når de skal til elevmøder.

Vi giver her fra skolen denne plan vor varmeste tilslutning og håber, at I vil gøre brug af en så god lejlighed til at mødes med kendte og ukendte jævnaldrende og med forstandere og lærere fra skoler i Danmark. Vi synes, at det er en rigtig tanke, der her har fået form, og vi ønsker, at forsøget på at kalde sammen til sydslesvigsk elevstævne må falde sådan ud, at det bliver en gentagelse værd.

P. Sejlund Sørensen.



Plæneforestilling.

Nyt fra gamle elever og lærere

Elly Bertelsen (1945) blev i 1952 gift med Kasper Djernis, „Birket“, Uggerhalne. De har nu en lille datter.

Lærerpåret *Metha* og *Holger Ågård*, der nu er forstanderfolk på Ask højskole, har lige holdt sølvbryllup.

Kirsten M. Olsen (1952) blev i dette efterår gift med *Holm Jensen*, Rosenby. (1945—46). De har en ejendom i Ll. Vildmose pr. Dokkedal og byder højskolekammerater velkommen til et besøg.

Lis Langeland (1948) er blevet gift, og det samme gælder *Lis Christensen*, Agersted, (1950). Lis synes at være et lykkeligt navn.

Lærerinde *Asta Jensen* er nu gift med *Chr. Hansen* (1949—50). Asta er lærerinde i Raunstrup skole, hvor de bor og har en lille søn, en ny Mads Hansen.

Husholdningslærerinde *Karoline Ågård Kristiansen* er nu gift Pape Peder- sen og bor i Dronninglund.

Knud Birk, Storskoven, (1948—49) er lige blevet gift med Esther Peder- sen, Søndergård, Try. De fandt hinanden, da Birk var elev, så det var kun rimeligt, at de holdt efterbryllup på højskolen. De har et slagteriudsalg i Dorf.

— — —

Det er selvfølgelig kun et lille udsnit af nyt fra „de gamle“; men ønsker I den slags nyheder i årsskriftet, må I selv meddele os, hvad der sker.

P. S. S.



Hermed de bedste ønsker til venner og gamle elever om en velsignet julefest og et rigtig godt nytår.

Frode, Karen, Søren, Hilda og P. Sejlund Sørensen.

Try højskole — siden sidst

En mand, som ikke selv havde været på højskole, sagde engang til mig, at han havde lagt mærke til, at gamle højskoleelever ligesom havde mere at kunne tale om og var mere interesserede end de fleste andre.

Denne ganske stilfærdige udtalelse kan ikke bevises; men den kunne kun glæde en højskolemand. Det er jo ellers sådan, at højskolens gerning ikke normalt kan måles og vurderes. Ja, den reale dygtiggørelse kan afspejles ved en kontroleksamen, ved sygeplejeforbereelse, i dansktimerne, håndarbejdstimerne o. l.; men den rent menneskelige side af højskolens gerning kan ikke måles. Den gøres på langt sigt ligesom bondens sædemandsgerning. Han sår sin sæd og *båber og tror* på væksten.

I disse dage er det 80 år siden, der begyndtes en højskolegerning i Try. Der er ingen ydre målestok for dens menneskelige virkninger. Frugten af højskolens egentlige gerning vokser ikke på kundskabens træ, men på livets træ.

Talmæssigt set var det forløbne år såre beskedent for Try højskole. Vi havde 16 elever på vinterskolen og 20 på sommerskolen, så tallene praler ikke.

Men med skolearbejdet, kammeratskabet, hjælpsomhed og lydhørhed var det et usædvanlig godt år — både på vinterskolen og sommerskolen.

Hverdagens gerning gik støt og godt med humør og arbejdsmod, og en højskoleelev kan jo lære akkurat lige så meget, han selv vil, men så heller ikke mere.

Ind mellem hverdagene kom så de dage, hvor der skete noget særligt, som gav gode minder og rystede sammen, og dem var der mange af.



Trappe eller rutschebane?

Rent skematisk tegner vinterens vigtigste begivenheder sig som følger:

- 3/11: Eleverne kommer. Velkomstfest.
- 10/11: Mortens-aften fejres — først ved bordet; bagefter ved en omgang folkedans.
- 13/11: Forstander Bidstrup taler og viser film. Ungdomsforeningens første møde.
- 18/11: Lærer Karl Otto Meyer, Sydslesvig, fortæller om problemerne dernede.
- 23/11: Eleverne på besøg hos Slettings.
- 27/11: Jakob Risager og fru Agathe Thirup indleder forhandling om ungdommens fremtidsmuligheder.
- 28/11: Vi binder adventskranse.
- 4/12: Til sangkorets julekoncert i Dronninglund kirke.
- 6/12: Ahlmann Christiansen, Skæve, viser film.
- 7/12: Jubilarelevmøde fra årgangene 1902—03, 1927—28 og 1937—38.
- 9/12: Forstander Jens Marinus Jensen taler om ungdomskommissionen.
- 11/12: Ungdomsforeningens orkesterkoncert med dans.
- 17/12: Ålborg-tur: Vi ser virksomheder og ender med „Nøddebo Præstegård“.



Ved pibens glød bli'r læsning sød.

- 18/12: Julemøde ved pastor Claussen.
19/12: Eleverne til julegilde hos Jytte.
20/12: Set Dronninglund sygehus og slotskirken. Juleafslutningsfest.
21/12: Juleferie.
6/1: Nytårsgensyn.
11/1: Delingsførermøde.
23/1: Storskovstur.
28/1: Eleverne på besøg i Svend Åge Jungersens hjem i Try.
29/1: Forstander Grosbøl, Støvring, taler.
16/2: Fastelavnsfest. Opførelse af Gustav Wied: „Skærmysler“.
19/2: Ungdomsforeningen: „Skærmysler“ gentages. Folkedans.
20/2: A. O. F.-møde: Sejlund taler om grundloven, og Th. B. Thomsen, Ulsted, læser op.
3/3: Film om Grønland og kaptajn Carlsen.
9/3: Fogt fylder 75. Stor fest på skolen. Væld af blomster. Stor penge-gave til elevforeningen.
13/3: Ungdomsgudstjeneste ved pastor Claussen.
15/3: Birthe Lærke holder konfirmationsfest på skolen.
19/3: Tur til Striben-Langholt + Ålborg. Så „Hamlet“.
22/3: Forældremøde.
23/3: Gymnastik- og folkedanseopvisning sammen med børnene i friskolen.
28/2: Afslutningsfest.
1/4: Kontroleksamen. Alle bestod.



Et „alvorligt“ tilfælde.

Sådan tegner vinteren sig rent skematisk; men dertil kommer så en række udmærkede elevaftener med diskussion, sketch, sangleg, stueleg, musik o. l.

Inden sommerskolens særlige begivenheder skildres på tilsvarende summariske måde, må lige nævnes, at vi for første gang holdt sommerskole i 5 måneder samt sommerferie.

Det fortrød vi heller ikke. Sygeplejeundervisningen kan blive mere grundig på 5 måneder; der kan nås mere i skolekøkkenet, i håndarbejdsundervisningen, i skolestue og foredragssal; den altid fortravlede højskolesommer har mulighed for at få en mere rolig afslutning i september, og sommerferien giver et gavnligt pusterum og øget lyst til at mødes og tage fat igen — tilsvarende som vi kender det ved genkomsten efter juleferien.

Og sådan tegner sommerens begivenheder sig da:

5/5: Til frihedsfest i Hjallerup: Åge Lund og frue spiller og synger.

4/5: Aftenspadseretur til vor egen skov. 4. maj fejres stiltfærdigt i stuerne med musik, oplæsning og sang.

5/5: Til frihedsfest i Hjallerup: Åge Lund og frue spiller og synger.

10/5: Cykeltur til Galgehøjen - Gl. Kirke - Lunderbjerg.



Hvem skal smage?

- 17/5: Besøg hos Elly og Kasper Djernis i „Birket“. Skovtur i Grindsted bakker.
- 20/5: I Dronninglund Storskov.
- 21/5: Oplæsning af overlærer Sig. Daugbjerg.
- 31/5: Besøg hos godsejer Høgsbro, Dronninglund slot.
- 5/6: Til grundlovsmøde i Dronninglund. Eleverne var forsangere.
- 8/6: Gyveltur til „Himmerig“ og Trolddalen.
- 11/6: Forstander Sv. Haugård: Lysbilledforedrag fra Syd- og Østeuropa.
- 13/6: Besøg i Sirre Møllers hjem i Bolle Vestergård.
- 14/6: Tur til Langholt, Vodskov kirke, Sulsted kirke, Hammer bakker, Vævegården i Tylstrup.
- 18/6: Åalborg-tur.
- 19/6: Besøg af rektor Furuland, Malung, Sverige.
- 23/6: Til St. Hans-fest i Hedegård.
- 24/6: Besøg af gamle fra Vrå.
- 28/6: Besøg af Morild ungdomsforening.
- 28/6—5/7: 8 dage på højskole.
- 30/6: Besøg af gamle fra Bjergby.
- 1/7: Knud Fogt viser lysbilleder fra nær og fjern. Try sangkor synger.
Besøg af gamle fra Jerslev.
- 2/7: Udflugt til Skagen og Frederikshavn.



Elevmødeforberedelser.

- 5/7: Strandtur til Aså.
 12—13/7: Besøg af unge fra Grønbjerg i Vestjylland.
 18—19/7: Elevmøde: Tale af Sletting, Fogt og Sejlund. Udstillinger. Gymnastikopvisning. Friluftsspil: Hostrups „Feriegæsterne“.
 21/7: Besøg af husmandsforening fra Salling.
 22/7: Besøg af andelshavere fra Kathrinedal andelsmejeri, Hjørring. „Feriegæsterne“ opføres.
 31/7: Set Dronninglund slotskirke.
 2/8: Sommerferie, Hilda, børnene og jeg var på en dejlig tur over Thy, Mors, Salling, Vestjylland, Sønderjylland, Østjylland. Vi nød stor gæstfrihed i en række elevhjem og hos andre gode venner.
 16/8: Glædeligt gensyn efter sommerferien.
 20/8: Set Dronninglund sygehus.
 22—23/8: Kursus af A. O. F.
 30/8: Forældremøde.
 3—4/9: Lærerkursus.
 23/9: Efterårsmøde: Forstander Haugstrup, Frederiksborg; organist Åge Lund og frue. - Håndarbejdsudstilling. Amatørudstilling af malerier.
 25—26/9: Aftenskolelærerkursus.
 26/9: Fætterbal.
 27/9: Afslutningsfest.
 28/9: Afsked og afrejse.



Vi skræller kartofler til elevmødet - det slanker.

Hertil kan også tilføjes mange gode elev- og underholdningsaftener med et udmærket kammeratskab.

I juli måned havde vi en engelsk studine i elevflokken. Hun kunne praktisk talt ikke et ord dansk, da hun kom; men hun var en ganske udmærket og sød pige, der helt faldt til blandt os og snart kom til at føle sig hjemme trods sproglige vanskeligheder. Hun kom den dag, vi havde udflugt til Skagen, og Hilda og lille Frode var ene hjemme. Hilda havde travlt; men Frode tog sig af underholdningen og sagde „One, two, three, four, five“. Det var hans hele ordforråd på engelsk; men det var nok. Kontakten var sluttet.

Nu har hun begyndt at studere dansk ved universitetet, hvor hun læser.

Som det fremgår af dagbogen, har skolen haft mange gæster i den forløbne sommer, og vi har været glade for at kunne lade mange kigge indenfor, synge for dem og vise dem skolen og hjemstavns-museet.

Adskillige gange har vi også været på besøg — i elevhjem eller hos andre venner af skolen, og for gæstfrihed og festlige stunder skal hermed lyde en hjertelig tak.

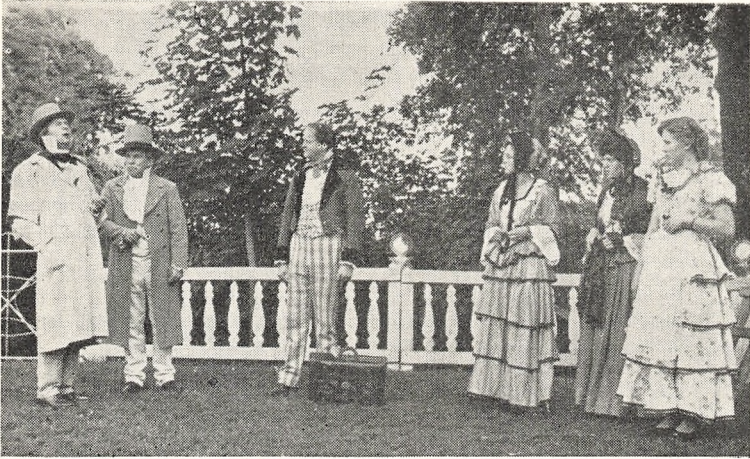
I lærerstaben virker stadig den kendte flok; men Asta Jensen blev jo fra november 1952 afløst af Jytte Schacht, som var os en energisk



Begynder og viderekomne.



Fra „Feriegæsterne“.



Fra „Feriegæsterne“.

og god hjælper på vinterskolen. Hun rejste imidlertid til Frederiksborg højskole igen til maj, og i stedet fik vi Kamma Nielsen fra Lem i Vesjyland. Hun er student og har desuden lederuddannelse i gymnastik og håndarbejde fra gymnastikhøjskolen i Viborg. Hun er her nu på andet halvår, og vi sætter meget stor pris på hende.

På den nu begyndte vinterskole har vi som gymnastiklærer for karlene Henry Hansen fra Stauning. Han var elev i vinteren 1945—46, men kunne tage sig fri til at komme på skole igen, og det er vi meget glade for. Holdet fra 1945—46 har jo ord for at være det trofaste hold ved elevmøderne, og det er godt, om dets gode traditioner kan gå igen.

Vi har 23 elever på vinterskolen — 12 piger og 11 karle, så det er efter forholdene et pænt tal, og det er for så vidt med en særlig glæde, vi tæller ikke mindre end 6 unge fra Try med i elevflokk.

Men ellers ligger fremtiden i usikkerhed. Den danske folkehøjskole er der endnu med sin kalden på personlig menneskelig udvikling; men den nærmeste tids efterspørgsel efter dens budskab er bestemmende for, om denne kalden stadig kan være der.

Og mon ikke alle læsere af dette skrift føler sig medansvarlig for, at det med rette kan siges om gamle højskoleelever: „De har ligesom mere at kunne tale om end de fleste andre“.

P. Sejlund Sørensen.

Try højskoles elevforening

afholdt generalforsamling elevmødedagen under ledelse af formanden, første-lærer Svend Hillgaard, Thise byskole.

Lærer Daugbjerg aflagde beretning og oplæste det reviderede regnskab. Han takkede de medlemmer, der frivilligt havde forhøjet deres kontingent: Een har indbetalt 13 kr. 25 øre, fire 10 kr, og 63 har indbetalt 5 kr. 155 medlemmer havde glemt at indbetale deres kontingent og fik tilsendt opkrævning. De har indbetalt 4 kr. hver. Endvidere takkede Daugbjerg for den gode gave, venner og gamle elever havde skænket foreningen i anledning af Fogt's 75 aars fødselsdag.

I aarets løb er til 10 elever udbetalt 469 kr. 20 øre i understøttelse, bog-hjælp og rejsegodtgørelse.

Til bestyrelsen genvalgte Hillgaard, gdr. Jacob Risager, Tversted, landm. Jens Møller, Bollegaard og husassistent Inger Horne, Dronninglund. Endvidere har vinterholdet 1952—53 valgt gartner Ernst Andersen, Try, og sommerholder 1953 valgte damefrisørinde Sirre Møller, Bollegaard.

Til slut gav Hillgaard oplysninger om Landsforeningen af højskoleelever i Danmark. Denne forenings arbejde gaar især ud paa at føre højskolen ind i kredse, der hidtil har været højskolefremmede. — Hillgaard er medlem af landsstyrelsen.

C. H. D.

Elevforeningens regnskab 1952-53

INDTÆGT:	UDGIFT:
Kassebeholdning 18. juli	Annoncer 22,05
1952 267,88	Trykning af indbydelse til
Restancer 10,35	elevmøde 1952 66,00
Nettooverskud ved elev-	Trykning og udsendelse af
møde og off. forestill. 85,45	elevskriftet 2036,50
Kontingent 2203,50	Indkassering af kontingent 207,00
Fogt's fødselsdag-gave 555,00	Udgift til giro 18,30
Dronninglund Sparekasse.. 150,00	Elevunderstøttelser 469,20
	Landselevforeningen 125,00
	Kassererløn 67,00
	Ialt 3011,05
	Kassebeholdning 17. juli
	1953 261,13
<hr/>	<hr/>
Balance 3272,18	Balance 3272,18

Try højskole, 17. juli 1953.

C. H. Daugbjerg.

Regnskabet er revideret og fundet i overensstemmelse med bilagene, og vi har intet fundet at indvende.

Frode Fogt

L. Sletting Christensen.

Elevertegnelse

Vinteren 1952-53

Ernst Andersen, Højdevej 20, København S.
Gretha Christiansen, Fjellerad.
Elli Gutsch, Tolk, Kr. Slesvig, Sydslesvig.
Svend Åge Jungersen, Try, Dronninglund.
Lis Markmann Kjær, Rold, Arden.
Grethe Knudsen, Kystvej 4, Frederikshavn.
Linne Larsen, V. Hjermitslev st.
Brix Lehmann Nielsen, „Kongseng“, Langholt.
Ellen Magrethe Nielsen, Pulsen, Flauenskjold.
Else Margrethe Nielsen, P. Møllersgade 9, Frederikshavn.
Elgård Pedersen, Ny Holdensgård, Voerså.
Ellen Marie Pedersen, Håls, Fjellerad.
Karl Christian Poulsen, Grindsted, Uggerhalne.
Anna Skov, „Rosenlund“, Åbybro.
Maja Sørensen, „Solvang“, Ålbæk, Suldrup.
Niels Marius Thomsen, V. Bleggrav, Kås.

Sommeren 1953

Grethe Bengtson, Østergård, Gandrup.
Olga Buus, Vægger st.
Anna Lise Christensen, „Moselund“, Tårs.
Yrsa Christensen, Kayeødsvej 32, Ålborg.
Jean English, 12 Grange View, Sunderland, England.
Marie Finnesen, Bjergby, Spentrup.
Else Haslund, Gandrup st.
Anna Justesen, Nissum, Durup.
Linda Larsen, Rærup, Vodskov.
Norma Mejlsted, Gandrup.
Sirre Møller, Bollegård, Rørholt.
Anna Lise Nielsen, Vestergade, Ranum.
Birte Nielsen, Glejbjerg.
Helga Nielsen, „V. Raunstrup“, Hjallerup.
Marie Bæk Nielsen, Rubjerg, Vittrup.
Edel Pedersen, Vesterled, Hals.
Eva Pedersen, Hjerkerød, Roslev.
Else Poulsen, Grindsted, Uggerhalne.
Helga Prager, Brodersby, Karby, Sydslesvig.
Tove Steen, Vittrup.

INDHOLD

	Side
<i>P. Sejlund Sørensen</i> : Er tiden løbet fra os?	3
<i>Frode Fogt</i> : Gud sælger alle gaver -	7
<i>P. Christensen</i> : Om tolerance	10
<i>C. H. Daugbjerg</i> : Gadens ungdomsforening	16
<i>L. Sletting Christensen</i> : Oslo—Bergen	21
<i>Hans Christensen</i> : Min tur til Wien	26
<i>Otto Ottosen</i> : Den gamle skole	30
<i>E. Halvorsen</i> : Landselevforeningen	32
<i>P. Sejlund Sørensen</i> : Brev til gamle elever fra Sydslesvig	34
<i>P. Sejlund Sørensen</i> : Nyt fra gamle elever og lærere	36
<i>P. Sejlund Sørensen</i> : Try højskole - siden sidst	37
<i>C. H. Daugbjerg</i> : Elevforeningen	46
Elevfortegnelse	47

Elevforeningens kontingent

er 3 kr. + 25 øre til landselevforeningen. Brug giroblanketten straks! Det er billigst og nemmest. Ellers sendes postoprævning ud til februar. Meddel eventuelle adresseændringer.



Elevmødet 1954

er søndag den 18. juli (3. søndag i juli) samt aftenen forud. Læg sommerferien der og sæt jeres holdkammerater stævne. Velkommen!



Efterårsmødet 1954

holdes onsdag den 22. september (4. onsdag i september). Den ene taler bliver forstander Sune Andresen, Engelsholm. — Gør efterårsmødet til et ekstra elevmøde!



Elevunderstøttelse

gennem amtet er nu blevet væsentlig forbedret og kan søges lige til skolens begyndelse. Det er dog sikrest at søge i god tid.



Husk: Kvindelige elever kan vælge mellem husholdningsundervisning og sygeplejeundervisning. Vævning står igen på timeplanen. På vinterholdene er der nu både unge mænd og unge piger.

